

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Бурштинський енергетичний коледж

Циклова методична комісія економічних дисциплін

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
заступник директора
з навчальної роботи
_____ О.В. Подолякіна
«__» серпня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи підприємництва і управлінської діяльності»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 5.08010102 «Землевпорядкування»

(шифр і назва спеціальності)

групи _____ 43В-9-13

(назва групи)

відділення _____ інженерно-екологічне

(назва відділення)

Робоча програма «Основи підприємництва і управлінської діяльності»
(назва навчальної дисципліни) _____ для студентів

за спеціальністю 5.08010102 «Землевпорядкування»

Розробник (-и): викладач Ковальський Т.А.
(П.І.П., посада, науковий ступені та вчені звання)

"30" серпня 2016 року _____
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової методичної комісії
економічних дисциплін _____

Протокол від "30 " серпня 2016 року №1

Голова циклової методичної комісії економічних дисциплін

_____ (Шувар М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто і схвалено Науко-методичною радою Бурштинського енергетичного коледжу ІФНТУНГ.

Протокол від " ____ " серпня 2016 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність)	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -		Галузь знань <u>6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій»</u> (шифр і назва)	«Основи підприємництва і управлінської діяльності»	
Національних	ECTS	Спеціальність <u>5.08010102 «Землепорядкування»</u> (шифр, назва)		
Години відповідно до навчального плану			Семестр	
Денна форма навчання: аудиторних –24 самостійної роботи студента - 30			VII-й	-й
			Лекції	
			14 год.	- год.
			Практичні, семінарські	
			10 год.	- год.
			Лабораторні	
Заочна форма навчання: аудиторних - самостійної роботи студента -			- год.	- год.
			Самостійна робота	
			30 год.	- год.
			Індивідуальні завдання: - год.	
			Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 80%.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА СЕМЕСТРАМИ

Курс навчання	1		2		3		4		Всього годин з дисципліни
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Повний обсяг часу на дисципліну /год/							54		54
В тому числі аудиторних занять :							24		24
<i>З них: - лекції</i>							14		14
<i>- практичні</i>							4		4
<i>- семінарські</i>							6		6
<i>- лабораторні</i>							-		-
Термін часу на самостійну роботу студента							30		30
Вид індивідуальних завдань: курсовий проект курсова робота розрахункова робота графічна робота Консультації									
Підсумкові форми контролю							Зал.		Зал.

Доповнення та зміни:

**Тематичний план дисципліни «Основи підприємництва
і управлінської діяльності»»**

Найменування тем	Всього годин	В тому числі			
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна робота
Соціально-економічні основи підприємництва.	14	4	-	2	8
Тема 1. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності.	8	2	-	-	6
Тема 2. Функції та правовий статус підприємця.	6	2	-	2	2
Організаційні форми підприємництва.	18	4	2	2	10
Тема 3. Форми організації підприємництва.	6	2	-	-	4
Тема 4. Підприємство як організаційна структура підприємництва.	12	2	2	2	6
Основи менеджменту і маркетингу.	22	6	2	2	12
Тема 5. Сутність, значення та завдання менеджменту.	4	2	-	-	2
Тема 6. Функції менеджменту.	8	2	2	-	4
Тема 7. Маркетингова діяльність підприємства.	10	2	-	2	6
Разом	54	14	4	6	30

2. Мета і завдання дисципліни «Основи підприємництва і управлінської діяльності».

Ринкові реформи в економіці України набувають все більшої сили, формуючи нові соціальні відносини, в тому числі, і в сфері управління. Сучасна система управління найбільш адекватно відображає менеджмент, як науку та практику управлінської діяльності. Нині потребу в менеджменті відчують всі сфери життєдіяльності суспільства, тому не дивно, що зростає число навчальних закладів, де вивчають теорію менеджменту, і кількість людей, що нею цікавляться. Управління людьми є основою і найважливішою частиною повсякденної діяльності керівника. Тому знання основних положень теорії менеджменту стане йому, як фахівцю управління, у пригоді, давши змогу підтвердити ефективність та результативність своїх організаційних зусиль.

Мета навчальної дисципліни «Основи управлінської діяльності» – надання студентам знань про основні категорії та закономірності управління та формування умінь, навичок ефективного використання сучасних управлінських методів та прийомів.

Предметом навчальної дисципліни «Основи управлінської діяльності» є вивчення теоретичних концепцій та методологічних засад управління підприємством та організацією.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- усвідомлення студентами сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління;
- отримання фундаментальних знань про зміст та процеси реалізації функцій управління;
- розвиток і закріплення навичок використання ефективних прийомів, способів та інструментів управління;
- створення бази для вивчення спеціальних управлінських дисциплін.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- сфери, види та функції менеджменту;
- види організацій, цілі їх діяльності та критерії успіху, характеристики організацій;
- професійні та психологічні вимоги до менеджерів;
- рівні управління в організації;

- ролі менеджера в організації та його здібності;
- етапи прийняття управлінських рішень;
- сутність та зміст комунікаційного процесу;
- сутність планування та основні елементи системи планування;
- сутність мотивації, процесуальні та змістовні теорії мотивації.
- інструменти управлінського контролю;
- стилі управління;
- психологічні аспекти управлінської діяльності;
- критерії ефективності організації.

вміти :

- визначати загальні та конкретні функції менеджменту в організації;
- визначати етапи прийняття раціональних рішень та враховувати фактори впливу під час вирішення організаційних проблем;
- застосовувати аналітичні, статистичні, теоретико-ігрові методи прийняття рішень;
- застосовувати ефективні управлінські дії в організації;
- здійснювати аналіз та оцінку зовнішнього середовища в організації;
- володіти методами управлінського контролю поведінки робітників;
- використовувати теорії та концепції лідерства під час здійснення управлінського впливу;
- здійснювати оцінку організаційної ефективності;
- визначати результативність та ефективність менеджменту.

3. Зміст дисципліни

Назва тем, розділів, зміст заняття	Вид заняття	Обсяг навчальних аудиторних годин	Форма контролю	Основні вміння до знань і умінь з даної теми	Л - ра
1	2	3	4	5	6
Соціально-економічні основи підприємництва.		14			
Тема 1. Сутнісна характеристика підприємницької діяльності. Поняття господарської діяльності, її принципи, суб'єкти та ознаки. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Функції підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни. <i>Принципи підприємництва. Типи підприємницької діяльності. Економічна основа підприємництва.</i>	Лекція Самост.	2 6	<i>Бесіда, Фрон. опит.</i> <i>Перевірка конспекту</i>	Знати: зміст та види господарської діяльності; ознаки та функції підприємництва; суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Вміти: розрізняти види господарської діяльності; визначити суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.	Л.9. Т.1. Стор. 5 – 12. Л.10. Р.1. Т.2 Стор. 25-35.
Тема 2. Функції та правовий статус підприємця. Підприємець – ключова фігура ринкової економіки. Функції підприємця. Підприємницький дохід. Права, обов'язки та відповідальність підприємця. <i>Мотивація підприємницької діяльності. Ризики у підприємницькій діяльності. Юридична та соціальна відповідальність у бізнесі.</i>	Лекція Самост.	2 2	<i>Бесіда, Фрон. опит., Диктант</i> <i>Перевірка конспекту</i>	Знати: функції підприємця; права, обов'язки та відповідальність підприємця, ризики у підприємницькій діяльності. Вміти: аналізувати права та обов'язки підприємця; визначати та розраховувати ризики підприємницької діяльності.	Л.9. Т.2 Стор. 13-21
Семінарське заняття №1 <i>Тема №1-2.</i>	Семінарське заняття	2	<i>Диктант, опитування</i>		Л.9, Л.10.
Організаційні форми підприємництва.		18			
Тема 3. Форми організації підприємництва. Приватне, колективне та державне підприємництво. Види підприємницької діяльності: виробниче, комерційне та фінансово-кредитне підприємництво. Організаційні одиниці підприємництва. Організаційно – правові форми підприємництва. <i>Економічна сутність малого підприємництва. Функції малого підприємництва. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни.</i>	Лекція Самост.	2 4	<i>Бесіда, Фрон. опит., Диктант</i> <i>Перевірка конспекту</i>	Знати: види підприємницької діяльності; характеристику основних організаційно-правових форм підприємництва; сутність малого підприємництва. Вміти: розкрити особливості та вказати відмінності основних організаційно-правових форм підприємництва.	Л.9. Т.3. Стор. 24-48 Л.10. Р.2. Т.1-2 Стор. 119-144

1	2	3	4	5	6
<p>Тема 4. Підприємство як організаційна структура підприємництва. Поняття «підприємства», сутність та зміст підприємства як організаційної складової підприємництва. Функції підприємства. Види та об'єднання підприємств. Господарські товариства. Організаційні одиниці підприємництва: фірма та компанія. Фірма як організаційно-господарська одиниця. Функції фірми. Внутрішнє та зовнішнє середовище фірми. <i>Порядок створення підприємства. Умови функціонування підприємства. Реорганізація і припинення діяльності підприємства.</i></p>	Лекція	2	<i>Бесіда, Фрон. опит.</i>	<p>Знати: сутність підприємства; функції підприємства; види підприємств.</p> <p>Вміти: аналізувати види та форми об'єднання підприємств; давати характеристику господарських товариств.</p>	Л.10. Стор. 145-156 Л.11. Стор. 40-63 Л.12. Стор. 78-93
<p>Практична робота №1. Організаційні форми підприємництва.</p>	Практична робота	2	Розв'язування практичних завдань	Вміти розраховувати питому чисельність підприємств різних форм власності	Л.9., Л.10. Л.11., Л.12.
<p>Семінарське заняття №2 <u>Тема №3-4.</u></p>	Семінарське заняття	2	<i>Тестовий контроль, опитування</i>		Л.9., Л.10.
Основи менеджменту та маркетингу		22			
<p>Тема 5. Сутність, значення та завдання менеджменту. Суть поняття «управління» та «менеджмент». Фази, об'єкти та суб'єкти процесу управління. Менеджмент як складова процесу управління. Значення та завдання менеджменту. Складові та рівні менеджменту. Функції менеджера. Методи менеджменту. <i>Сучасні теорії менеджменту:</i> - школа наукового управління; - класична (адміністративна) школа; - школа людських стосунків (поведінкова); - кількісна школа. <i>Особливості застосування менеджменту в сучасних умовах. Загальнонаукові і специфічні групи методів менеджменту.</i></p>	Лекція	2	<i>Бесіда, Фрон. опит.</i>	<p>Знати: суть понять «управління» і «менеджмент»; фази процесу управління; значення і завдання менеджменту; складові і рівні менеджменту; методи менеджменту.</p> <p>Вміти: аналізувати об'єкти та суб'єкти процесу управління; визначати рівні менеджменту; використовувати необхідні методи менеджменту в процесі управління.</p>	Л.4. Стор. 9-45.
<p>Тема 6. Функції менеджменту. Характеристика та класифікація функцій менеджменту. Зміст функцій планування. Стратегічне планування та його види. Методи організаційного планування.</p>	Лекція	2	<i>Бесіда, Фрон. опит.</i>	<p>Знати: класифікацію функцій менеджменту; сутність та зміст основних функцій менеджменту: планування, організація, мотивація, контроль.</p>	Л.4. Стор. 46-120.

<p>Організація, її роль і значення. Структурна побудова організацій. Класифікація організаційних структур управління. Лінійна структура управління. Функціональна структура управління. Поняття мотивації та її зміст. Мотиваційні теорії. Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації. Механізм дії мотивації до праці через потреби. Поняття і зміст контролю. Ознаки та характеристики контролю. Види контролю. <i>Процес планування реалізації стратегії. Оперативно-календарне планування. Бізнес-план. Організації в Україні та їхній розвиток. Мотивація та компенсація. Процес контролю і техніка його проведення. Система контролю</i></p>	Самост.	4	<i>Перевірка конспекту</i>	<p>Вміти: здійснювати процес стратегічного планування; визначати цілі та завдання підприємства; обирати організаційну структуру для конкретного підприємств; застосовувати механізми мотивації до праці; здійснювати контроль за діяльністю колективу підприємства.</p>	
<p><u>Практична робота №2.</u> Функції менеджменту.</p>	Практична робота	2	Розв'язування ситуаційних задач	Вміти реалізовувати функції менеджменту.	Л.4. Стор. 9-120.
<p><u>Тема 7. Маркетингова діяльність підприємства.</u> Функції, принципи та цілі маркетингу. Концепції маркетингу. Тактика і стратегія маркетингу. Цінова політика підприємства у системі маркетингу. Маркетингове середовище. <i>Основні складові частини комплексу «чотирьох Р». Маркетингові дослідження. Фактори сегментування ринку за групами споживачів</i></p>	Лекція	2	<i>Бесіда, Фрон. опит.</i>	<p>Знати: функції, принципи та цілі маркетингу; концепції маркетингу; фактори маркетингового середовища фірми.</p> <p>Вміти: розрізняти характеризувати загальні та конкретні цілі маркетингу; пояснити суть основних концепцій маркетингу; характеризувати маркетингове середовище фірми; реалізовувати стратегію маркетингу.</p>	Л.7. Стор. 5-80 Л.8 Стор. 7-24
<p><u>Семінарське заняття №3.</u> <u>Теми №5, №6, №7.</u></p>	Семінарське заняття	2	<i>Тестовий контроль, опитування</i>		Л.4, Л.7, Л.8.

4. Список літератури.

1. Менеджмент: теорія та практика. Підручник; Р.М. Пушкар, Н.П. Тарнавська Тернопіль – 2005, видавництво «Карт - бланш».
2. Навчальний посібник; В.А. Рудько, С.О. Гуткевич Менеджмент. Київ, «Центр учбової літератури», 2011.
3. Менеджмент Ф.І. Хміль Київ, «Вища школа», 1995.
4. О.М.Гірняк, П.П. Лазановський Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Магнолія плюс. Львів., 2003. – 336 с.
5. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Навчальний посібник; Київ, «Магнолія плюс», 2003.
6. Менеджмент: теорія і практика. Навчальний посібник; Київ, «Атіка», 2007.
7. Основи маркетингу: Навчальний посібник. – І.С. Земляков, І.Б.Рижий, В.І.І Савич. – Івано-Франківськ: ІМЕ, 2003. – 352 с.
8. Маркетинг. Основи теорії і практики: Навчальний посібник. – В.В.Липчук, А.П.Дудяк, С.Я.Бугіль. – Львів, Новий світ, Магнолія-плюс. – 2003ю -288 с.
9. Фінансові основи підприємництва. Навч. посіб. – К., Центр навчальної літератури, 2006. – 192 с.
10. Основи підприємницької діяльності. Підручник для учнів 10-11 кл., заг. осв. шкіл, ліцеїв та гімназій / З.С.Варналій, В.О.Сизоненко – К., Знання України, 2003. – 407 с.
11. Основи підприємництва. - К.: Кондор, 2005.Виноградська А.М.
12. Кулініч О.І., Рудько О.І. Підприємництво. - Немішаєве: НМЦ, 2005.
13. Підприємництво, стратегія, організація, ефективність. Покропивний О.Ф., Колот В.М: - К.: КНЕУ, 1998.